

16^e Nieuwsbrief – Juli 2005

Stichting Meensel-Kiezegem '44

Na de achtste reis naar het noorden van Duitsland schreef voorzitter Guido Hendrickx een bedankingsbrief naar de vrienden die wij in Bremen hadden en maakten. Deze brief lijkt ons een perfect voorwoord van deze 16de Nieuwsbrief.

Dank aan Bremen

Het doet me als voorzitter van de Stichting Meensel-Kiezegem veel plezier jullie te kunnen verrassen met dankbare groeten naar aanleiding van de aangename samenwerking tijdens onze achtste herdenkingsreis op 2 en 3 mei 2005 . Van de 60-jarige herdenking van de bevrijding van de kampen te Bremen en Neuengamme bewaren we prettige herinneringen en vooral mooie foto's. Met gepaste trots mogen we jullie feliciteren voor de geleverde inspanningen zowel wat betreft de voorbereidende activiteiten alsook de plechtigheden ter plekke. Voor ons betekende dit de meest cruciale confrontatie in de 10-jarige geschiedenis van de Stichting Meensel-Kiezegem '44 waarmee een essentiële ondersteuning werd aangeboden aan onze werking. Over de oorsprong en de achtergronden van het aftakelende lijden van de slachtoffers kregen we een bijzonder inzicht . Dit dankzij het verhaal van de bevoorrechte getuigen – gewone mensen, jongeren van toen – die van de ene op de andere dag toentertijd werden geconfronteerd met een conflict van ongekeende omvang en zich gedwongen zagen in dat conflict zelf een rol te gaan spelen en diensten moesten vervullen. Met hun getuigenis zijn ze er in geslaagd een andere dimensie van de verwerking in te luiden. Al was het maar om een nog bestaand rouwproces te kunnen beëindigen over de beslissende episodes in de eindfase van het slachtoffers' leven. Wij zijn dankbaar dat jullie vrijuit konden en wilden spreken over jullie verhalen en herinneringen aan bijzondere momenten, openlijk over het reilen en zeilen dat gevangenen moesten ondergaan en doorstaan. Wij keken als het ware mee over de schouders van de verslaggevers en begrepen tevens de verwerking van jullie oorlogservaringen. Een uniek boek open ligt als het ware open... te wachten naar tijdgenoten. Erin bladeren zal ons leren en wegwijs maken en leren begrijpen de onthutsende verhalen van de menselijke wreedheden, in al haar facetten, hoe monsterachtig oorlogsdaden ook lijken en zijn. Vandaar dan ook het enorme belang dat de aanwezigheid van verschillende scholen en klassen had en dus ook belangrijk overkwam. De aangeboden achtergrondinformatie over de, voor ons zo belangrijke, historische gebeurtenissen, maakt dat een oriëntatie in het overzicht zich bevattelijk aandient. Beter dan welk naslagwerk dan ook . Immers, Elie Wiesel, de Nobelprijswinnaar voor de Vrede schreef: "Wie naar getuigen luistert, wordt zelf getuige."

*Guido Hendrickx,
Voorzitter Stichting Meensel-Kiezegem '44*

(Elie Wiesel werd geboren in Sighet, Roemenië , in 1928. Hij werd gedeporteerd naar Auschwitz in 1944. Zijn vader stierf in januari 1945 in Buchenwald. In april '45 werd hij bevrijd. Hij overleefde de kampen van Auschwitz, Buba, Buchenwald en Gleiwitz. Hij studeerde aan de Sorbonne in Parijs en werd jouranlist. In 1954 besluit hij over de Holocaust te schrijven. In 1986 kreeg hij de Nobelprijs voor de vrede. Zijn bekendste uitspraak over de kampen en de slachtoffers luidt: "Laten we herinneren: de helden van Warschau, de martelaars van Treblinka, de kinderen van Auschwitz. Zij vochten alleen, zij leden alleen, zij leefden alleen, maar zij stierven niet alleen, want iets in ons allen stierf met hen.")

Achtste Herdenkingsreis

Nieuw tijdens deze reis was het dagelijkse verslag dat de medereizigers bij het instappen van de bus 'smorgensvroeg reeds te lezen kregen. Met tekst en foto's maakten Tom en Oktaaf elke nacht een overzicht van wat er die dag gebeurde. Een aangepaste versie hiervan wordt dus dit verslag van deze speciale herdenkingsreis.

Dagoverzicht 2 mei 2005

06u30: Vertrek aan station te Meensel-Kiezegem.

Na het welkomstwoord door voorzitter Guido Hendrickx en de praktische richtlijnen door René Cauwbergs, coördinator gaf Oktaaf Duerinckx als gids een overzicht en deelde Tom Devos de reisbrochures uit. Tijdens de heenreis bekeken we de documentaire “*De prijs van onze vrijheid*” met een duidelijk overzicht van de opkomst en neergang van het nazisme.

Ook de volledige reportage uit de reeks “*Tijd der vergelding*” van Maurice De Wilde uit 1985 lieten we u zien. De specifieke episode over ons Meensel-Kiezegem is nog altijd even aangrijpend. Na het middagmaal met prachtig uitzicht over voorbijrazende 'vehikels' zetten we onze reis verder naar Bremen.

14u30: Aankomst aan de bunker Hornisse

Hier wachtte professor Gaebelin ons op om ons een hartelijk welkom te heten in gezelschap van oa. Marianne Chantelau die als 19-jarige boekhoudster werkte op de bouwwerf. In 1944 stuurde de bouwfirmam Möller uit Willemshaven haar in loondienst bij A.G.Weser in Bremen. Wij konden haar aangrijpende getuigenis ten volle ervaren: Bij Krupp, dat behoorde bij A.G.Weser, werden reeds in 1938 duikboten gebouwd. De basis van de nieuwe sectiebouwwijze was reeds voorhanden als in 1943, na de toename van de bombardementen werd er besloten te werken in bunkers. Het aanmaken en monteren van onderdelen het nieuwe type duikboot XXI zal hier volgens een stelselmatig vast procédé met succes volbracht worden. De eindmontage werd voorzien in de bunker van Farge. Er werkten toen 20.000 man bij de A.G.Weser, waarvan 1.500 gevangenen. De bouw van de bunker was een opdracht voor de firma Möller uit Wilhelmshaven. Het bestaande dok moest verbunkerd worden. De bunker moest een lengte van 360 meter en een breedte van 60 meter krijgen. Later werd dan een tussenwand aangebracht. Met de opdracht een voorgespannen drager te maken werd de firma Wayss aan de Waterbergstraat opgezet. De firma Möller had 188 dwangarbeiders in kamp Humannstraat ondergebracht, meestendeels russen en Italianen. Er werd gewerkt in 12-uren shiften en meestendeels stonden de gevangenen in 30 cm water. Marianne Chantelau beschrijft nogmaals het zandscheppen, cementmengen, de ontoereikende beschermkledij, het bevriezen, de honger, de mishandelingen:

"In de winter hebben ze de zakken van de cement onder hun gestreepte kledij gestopt. Daarvan kregen ze echter het schurft. Zo stonden ze daar en bevroren. Ik zag dikwijls hoe ze hout verzamelden en in een groot vat vuur maakten om zich te verwarmen. De Kapo heeft dan dat vat omgekeerd, het vuur uitgestampt en de gevangenen met ruwe woorden terug aan de arbeid gezet. Na ieder bombardement waren er dozijnen doden. De gevangenen mochten de schuilplaatsen en de bunker niet binnenkomen. Ze werden zelfs gebrutaliseerd, als ze het waagden, hen in het voorbijgaan vriendelijk met het hoofd te knikken".

Jaren na de oorlog vond zij nog felle tegenstand toen ze in alle openhartigheid haar relaas van toen wilde bekendmaken. Zij kreeg zelfs enkele malen rake klappen hiervoor. Toen haar man in 1991 stierf en haar verzekerde voorzichtig te zijn daar hij er niet meer zou zijn om haar te verdedigen, bleef ze echter koppig getuigen van de pijnlijke gebeurtenissen die haar jeugd verknoeiden.

16u00: Doorreis met autocar naar voormalig A.G.Weser.

Chauffeur Paul reed met de *luieriken en mindervaliden* naar Schützenhof terwijl de moedigen onder ons de weg van de gevangenen volgden. Onderweg werd door heel wat getuigen, o.a. Detlef Dahlke, Heinz Rolappe en Heinrich Heidmann, uitleg gegeven over hoe zij in die jaren het doen en laten van de dwangarbeiders in de Gröpelingse straten beleefden. De gevangenen legden de weg naar hun werkplaats af in een kwartier en de terugweg, via een ander parcours, in drie kwartier. Dit kwam vooral door het feit dat ze telkens hun dode kameraden moesten meedragen naar het kamp. Dit omdat telkens het aantal gevangenen moest kloppen. De bewoners mochten geen contact zoeken met deze sukkelaars, zelfs oogcontact was ten strengste verboden. De vader van één van de getuigen, die een groentenwinkel had, zag hoe de hongerige gevangenen zich op een vergeten kist met afvalfruit stortten en dit als het ware verslonden. Sindsdien bleef er regelmatig een kist met al wat betere waren staan. Na enige tijd werd dit hem echter ten strengste verboden door de SS: *“Als er nog één krat op straat blijft staan, kun je mee opstappen met die gestreepte muzelmannen!”*. Een andere getuige die als soldaat weergekeerd was uit Stalingrad, zag naast mekaar, een hele straat breed, dwangarbeiders in versnelde pas opstappen, om de 10 meter geflankeerd door een gewapende soldaat. Het duurde meer dan een kwartier voor de hele troep voorbij was. *“Achteraan de troep was het ergste. Enkele personen die op sterven na dood waren werden met handen en voeten voortgesleurd door 4 kameraden, gevolgd door de lijkenkar, een wagen met steeds 3 à 4 knokige kadavers. Dit enkel en alleen omdat het aantal gevangenen moest kloppen.”*

17u00: Plechtigheid te Schützenhof

Er werden toespraken gehouden door onze geliefde *compatriot* Reymond Gaebelein en voorzitter Guido Hendrickx. Deze moest zijn toespraak echter verplaatsen naar drogere oorden, daar het nogal begon te druppelen. Na een kort relaas van één van de laatste overlevenden René Thirion werd samen het lied der Moorsoldaten gezongen. Dit is hét lied van de gevangenen uit Borgermoor dat overal ter wereld aanvaard wordt als het lijflied van alle slachtoffers van het nazisme. Hiervoor wordt dan ook eerbiedig rechtgestaan. Nadien konden we terug naar buiten om over te gaan tot de bloemenneerlegging. Met een laatste Brabançonne en het neigen van de antifascistische en Belgische vlaggen werd deze plechtigheid besloten. Wij zochten ons hotel op, na een verfrissende douche en een stevig maal gingen de 2 moedigen, Jorma & Yasmina, de Belgische kleuren verdedigen in een partij bowling tegen de Duitse jeugd. Anderen gingen een toeristische *bummel* maken met Reymond en Ullrich. Tom en Oktaaf begaven zich naar een gezellig groot établissement waar ze tussen *pot en pint* deze berichtenbabbel klaarstoomden.

Groepsfoto's aan de gedenkplaat "Meensel-Kiezegem" bij Schützenhof

Dagoverzicht 3 mei 2005 –

09u00: Vertrek naar Farge, Valentinbunker.

Na een stevig ontbijt in het Ramada hotel ging het gepakt en vergezeld van onze Duitse vrienden naar de grootste duikbootbunker Valentin. Daar aangekomen werden we verrast door enkele passende gedichten van Ina Stabergh, later vertaald in het Duits door Reymond. Vervolgens kwam de bloemenneerlegging door voorzitter Guido. Hierna betraden we de indrukwekkende bunker. Een reusachtige betonblok ontstond van juli 1943 tot april 1945. Hier zou de Duikbootsektie van de A.G.Weser en uit Willemshaven voor de eindmontage bijeengebracht worden. Tien- tot twaalfduizend KZ-gevangenen en krijgsgevangenen werkten hier, 4.000 van hen lieten hier het leven. Dagelijks moesten ze van hun benzinebunker naar de bouwwerf lopen door woongebied. *Wij leefden zowat 4 km van de Valentinbunker eveneens in een bunker, weliswaar van een heel ander type. Het was een ronde betongroeve, met een doormeter van zowat 70 tot 80 meter en zowat 15 meter diep, beschrijft de Sovjetrussische gevangene Machnev over zijn onderdak, de levensvoorwaarden waren ongewoon zwaar. De meesten stierven van honger. Dikwijls kwamen uit het Hoofdkamp Neuengamme aanwijzingen dat vele kameraden werden doodgespoten. Een schikking van Himmler had het over de "Bevrijding van asociale elementen ... bij middel van vernietiging door arbeid".*

Sinds 1983 staat hier een gedenkteken van de Bremense kunstenaar Fritz Stein, een aanklacht tegen de systematische massamoord. Over het werk aan de bunker zelf schreef de sovjetgevangene Machnev: *"De bouwplaats was 30 tot 100 meter breed en 300 tot 350 meter lang. Er werkten tussen de 7.000 en 10.000 mensen, die dagelijks vele kubieke meters beton verwerkten. De betonmuren waren 5 meter, aan de bodem 7 meter dik".* Uit gans Europa werden cement, kiezel, zand, bouwstaal aangevoerd. Met dit materiaal had men voldoende om een stad van 60.000 inwoners te bouwen. Een Nederlandse dwangarbeider: *"'s Middags gingen we dan met de andere gevangenen aan de arbeid, onder toezicht van de SS. Daar moesten we zand in wagons laden. Wanneer men ineenzakte werd men zolang geslagen, tot men weer opstond of bleef liggen om te sterven. Contact tussen de verschillende groepen op de bouwplaats was ten strengste verboden en gebeurde bijna niet. Een Franse dwangarbeider vertelde over een 3 bij 5 meter grote draaibank, die onder toezicht van een Joegoslaaf in een speciale ruimte zou gebracht worden. Dat was een specialist. Die draaibank werd op rollen gelegd, deze lagen op planken, die de vers gegoten beton afdekten. Die rollen waren zo effen gemaakt, dat die draaibank in de vers gegoten beton gleeed en zich daar vastzette. De Joegoslaaf werd publiek opgehangen. Een bombardement sloeg in op de bunkerzoldering op twee plaatsen op 27 maart 1945 waar de beton nog niet klaar was. Drie dagen later verwoestte een andere aanval de bouwplaats. Op 7 april 1945 kwamen twee gevangentransporten uit Bremen in Farge aan. Zij werden op dodenmars gestuurd, want het K.Z.Neuengamme met al zijn bijkampen moest geëvacueerd worden."*

De sovjetgevangene Machnev beschrijft de vooravond: *"Op de laatste avond, gedurende het appél, stonden we met zowat 4.000 gevangenen terwijl in de verte kanongebulder te horen was. In de kolonne hoorde men een gelach. De bewakingscommandant schreeuwde met doordringende stem: "Aandacht!", zwaaide met zijn hand en riep luid: "Verheug u niet, wat ginds komt, is onze dood, maar ook die van u," en wees naar een troep van SS-mensen, die daar met machinegeweren klaar stonden. "Voor u is een kleine kogel jammer en meer dan tien minuten hebben wij niet nodig om van u allen af te raken."*

Twee kilometer lang was de marskolonne die zich op 10 april 1945 in beweging zette, over Sandbostel, Neuengamme naar de Lubecker Bucht, waar de overlevenden op drie overvolle schepen gezet werden. De Cap Arcona en Thielbeck vaarden af en werden op 3 mei door terugkerende Britse bommenwerpers tot zinken gebracht. Rond de 7.000 gevangenen verloren hun leven, slechts 458 gevangenen overleefden. De Athen ontkwam in de haven van Neustadt ternaauwernood hetzelfde noodlot.

10u30: Plechtigheid te Blumenthal

De vlaggen wapperden even tijdens ons korte bezoek aan Blumenthal. Tijdens de prachtige Europese hymne van Beethoven werden de handen vastgehouden tussen onze medereizigers en de Duitse leerlingen als teken van verbroedering. Ook hier werden bloemen neergelegd, deze maal was Guido vergezeld door Yasmina en Sarah.

11u30: Ontvangst in het stadhuis van Bremen.

We werden hartelijk ontvangen in het nieuwe deel van het stadhuis door medeburgemeester Peter Gloystein die ons vermaakte met enkele interessante weetjes en geschiedenisanekdotes over de stad Bremen en zijn stadhuis. We kregen tevens een rondleiding doorheen het historische stadhuis.

15u00: Plechtigheid te Österholzerkerkof

Ter nagedachtenis van onze overleden dorpsgenoten werd door Reymond een bloemenhuldiging gebracht gevolgd door een gedicht van Ina. De stromende regen deerde ons helemaal niet. Hierna moesten wij tot onze grote spijt afscheid nemen van onze goede vrienden Reymond en Ullrich. Na een hartelijk dankwoord door onze voorzitter zetten we onze reis weer verder naar Neuengamme.

17u00: Diner te Neuengamme

We waren net iets te vroeg aangekomen in het kamp van Neuengamme waardoor we de kans kregen het dok te bestuderen. Toen we al die bussen zagen aanrijden met allemaal verschillende nationaliteiten achtten we het goed ons te begeven naar de westvleugel. Hier werden we verwelkomd door reeds veel aanwezige gasten alsook plaatselijke bestuursleden en trouwe medewerkers. Detlef Garbe, directeur, onze vaste gids Andreas Lapphön, Karin Schaw, Victor Malbeq en Jean-Marie Van Den Eynde. Nadat we ons plaatsje gevonden hadden kregen we enkele boeiende toespraken te horen door verschillende overlevenden van de gruwel van dit kamp. Na een lekker aspergesoepje vulde burgemeester Rudi Beeken, die al een dagje vroeger vertrokken was, ons gezelschap aan. Hij is ons dorp gaan vertegenwoordigen in enkele andere kampen waaronder Wöbbelin en Pelzerhagen aan boord in de Lübeckerbucht. Met een gevoel dat we iets historisch hadden meegemaakt (1600 deelnemers uit 20 landen) reden we naar het Ramada hotel in Bergedorf waar we na enige verfrissing nog eventjes tussen pot en pint dit epistel afwerkten en een avondwandeling kon dan ook achteraf niet uitblijven.

In de westvleugel van de Klinkerwerke

Dagoverzicht 4 mei 2005

09u00: Vertrek naar Neuengamme

Na een lekker ontbijt pikte chauffeur Paul ons om 9 uur stipt op voor de rit naar Neuengamme. Daar aangekomen begaven het merendeel van onze reizigers zich naar de *place to be*: de voormalige appèlplaats. Oktaaf en Tom gingen, terwijl Paul zijn bus aan de Klinkerwerke parkeerde, onze vlag hijsen aan “*De Wanhoop van Meensel-Kiezegem*”.

Op de appèlplaats was ondertussen de godsdienstige herdenkingsplechtigheid van start gegaan, dit ter gelegenheid van de heropening van de *Gedenkstätte* die 60 jaar geleden bevrijd werd van de tirannie van het nationaal socialisme. Tijdens deze viering werd de muziek voorzien door Igor Zeller. Hierna begaf Eerste burgemeester (*president*) van deelstaat Hamburg, Ole von Beust, zich op het podium om een gedetailleerde toespraak te geven aan de talrijke aanwezigen van wel 20 verschillende nationaliteiten. Zijn beginwoorden van Maurice Passiah uit Houston (U.S.A.) blijven beklijvend:

***"Neuengamme was de hel zelf,
niet het naïeve inferno van Dante
maar een in de 20ste eeuw verplaatste hel,
waar de kunst van de wreedheid
tot perfectie gebruikt werd
en iedere duivelachtige verworvenheid
op modern en psychologisch gebied gebruikt werd
om de mens psychisch en naar geest te vermoorden;"***

De ons al bekende, Dr Christina Weiss, nu Kultuurstaatministerin, (zij onthulde “*De Wanhoop van Meensel-Kiezegem*” in 2000) kwam ook steun uitbrengen. Ondertussen had burgemeester Rudi Beeken ons vervoegd en werd de laatste rede gehouden door Robert Pinçon, de voorzitter van de Internationale Vriendenkring KZ Neuengamme. Aansluitend was dan nog de krans- en bloemennederlegging aan de voormalige arrestbunker. Dit gebouw werd in 1953 met de grond gelijk gemaakt, maar diende eerst als arrestbunker, daarna als executieplaats en ten slotte als gaskamer. Vele mensen zijn hier aan een bitter einde gekomen. Wat wel opvallend was dat bijna de helft van de aanwezige vaandels de Belgische driekleur hadden. Het waren ook mooiere vlaggen dan al de andere. Dat waren in feite gewoon maar nylon dundoeken.

14u30: Rondleiding, gemodereerd gesprek en zelf te besteden tijd

Velen van ons namen deel aan een rondleiding door het Stenenhuis waar een prachtige nieuwe permanente tentoonstelling ingericht is. Ook in de voormalige SS-garages kan de SS-tentoonstelling bezichtigd worden. Even later kon men zich ook begeven naar het studiecentrum waar een debat werd gehouden met enkele getuigen waaronder Janusz Kahlz, Walter Riga en Dagmar Lieblova. Hier was vooral de aanwezigheid van vele jongeren te merken, er werden dan ook vele vragen gesteld.

17u30: Concert Brahms-Requiem

Een volle westvleugel van de Klinkerwerke diende als theater voor een onvolprezen festival van de heerlijkste klanken die muziek kan voortbrengen. “*Ein Deutsches Requiem*” van Johannes Brahms werd ten gehore gebracht door het honderdvijftigkoppig sonoor koor, een intens klinkende bariton en een glasheldere sopraan. Dit begeleid door een feilloos spelend versterkt kamerorkest. Na een uur heerlijkheid was het één minuut muisstil uit respect en met de idee dat de honderden luisteraars wisten waarom ze hier waren. Na dit kippenvelmoment brak er een verdiend enthousiast minutendurend applaus los.

19u00: Avondmaal in buffetvorm

En of we ons best deden: een heerlijk bijna Breugeliaans buffet deed ons, Bourgondiërs, flink opscheppen.

Dagoverzicht 5 mei 2005

09u00: Vertrek naar Neuengamme

Deze dag was een dag voor de medereizigers zelf en hun gedachten gingen nu uit naar de eigen slachtoffers. Aan het beeld "*De Wanhoop van Meensel-Kiezegem*" kwamen we al in die speciale sfeer van sereniteit ondermeer door de muziek van Mozarts Requiem. Jef en Marcel van Goidsenhoven trokken de historische driekleur aan de mast op de tonen van een zachte symfonische Brabançonne. De toespraak van voorzitter Guido Hendrickx was voor allen een ontroerende boodschap en met enige gerechtvaardigde fierheid wees hij erop dat bij de talrijke redevoevingen van de vorige dagen er slechts één plaatsnaam viel en dat was Meensel-Kiezegem. Wij werden vermeld voor onze aanwezigheid met meer dan dertig mensen. De duizenden aanwezigen konden niet naast ons kijken met de tricolore V-tekens op onze kledij. Na de indringende en hoopvolle woorden droeg dichteres Ina Stabergh haar "*Neuengamme, Ik kwam terug*" voor. Dit blijft een gedicht dat diep grijpt en de juiste snaar bij de toehoorders treft. Na de bloemenhulde maakten we nog even tijd voor groepsfoto's en reden dan met de bus naar het voormalige Crematorium. Dit was van de dag ervoren onder de bloemen bedolven. René Cauwbergs en Freddy Duerinckx hielden er het dodenappél, met op de achtergrond de muziek uit *Schindlers list*. Naar traditie waren het de leden van de familie Cauwbergs die hier hun persoonlijke hulde brachten. Nadien legde iedereen één rode roos bij de zee van kleur. Met het Vaderlands lied werd besloten.

11u00: Middagmaal "Am Deich"

We waren dus iets vroeger aan het hotel-restaurant "*Am Deich*" waar we zoals steeds joviaal ontvangen werden. Ons middagmaal was weer dik in orde en frau Dörte kwam ons erna allen hartelijk uitwuiwen en het speelt haar dat we tot augustus 2006 zouden wegblijven. Misschien zijn er wel die al eens vroeger komen en dan hebben ze daar een goed adres aan.

12u30: Bergen Belsen

Op weg naar Bergen-Belsen: Onderweg in Becklingen bezochten we eerst nog een enorm driehoekig Brits kerkhof en later een Duitse begraafplaats in Bergen zelf. Het verschil in stijl en ook in verzorging was opvallend. De Engelse plaatsen zijn bekend voor hun "*gesoigneerde*" aanpak. In het kamp van Bergen-Belsen werd de tentoonstelling, de maquettes en een unieke documentaire film bekeken. Daarna gingen velen nog naar de uitgestrekte overblijfsels op de Luneberger heide met de talrijke massagraven van dit verschrikkelijke oord. Hier zijn ook enkele gedenktekens en het graf van Ann en Margot Frank. Drie van ons (Willy C, Marc C en Oktaaf D.) vatten de meer dan een kilometer lange tocht aan naar het Russisch kerkhof dat in de bossen buiten het kamp verscholen ligt. Waar op het bordje stond dat dit een trip zou worden van twintig minuten door heide en bos, haspelde dit trio dat in tien minuten af. Na deze prestatie ploften zij neer in de bus en was het even wachten op de president en enige aanhang (*die hem als excuus gebruikte*) om huiswaarts te keren. Even na elven bereikten we Meensel-Kiezegem. We hoorden geen wanklanken en waren tevreden met de positieve opmerkingen van de medereizigers, zodat we ons sterk maken dat volgende edities weer even succesvol zullen zijn.

Dodenappél door R. Cauwbergs & F. Duerinckx

In gesprek met Dr. D. Garbe & V. Malbecq

HERDENKING IN HET WAGEHUYS-LEUVEN m.m.v. M-K'44

De "Stichting Meensel-Kiezegem '44" verleende haar medewerking aan de herdenking van de wapenstilstand te Leuven op 8 mei 2005. De belangwekkende fototentoonstelling van Marc Cauwbergs werd druk bekeken en becommentarieerd. Vele vragen werden gesteld en het boek "Getuigenissen" was snel uitverkocht, eveneens als het liederboek.

Tussen de aanwezigen waren er naast gastspreker Dirk Vansina, directeur van het Provinciaal Domein en gemeenteraadslid te Leuven, ook een zeer geïnteresseerde schepen Denise Vandevoorde, die te Leuven o.a. Cultuur beheert, en Rudi Beeken, burgemeester van Tielt-Winge.

Afwisselend met het voorlezen van de belevenissen van de betreurde Leuvense agent Vucht over zijn belevenissen zestig jaar geleden, traden het Sint-Mattheuskoor uit Meensel o.l.v. Gustaaf Duerinckx en accordeonbegeleiding van Guido Hendrickx en dichteres Ina Stabergh op. Het lied "*De Eendracht*" klonk zeer mooi en Ina creëerde een merkwaardige ingetogen stilte met de juiste pakkende zinnen uit haar bundel "*Neuengamme, Ik kwam terug*". Indrukwekkend was de sfeer. De gelegenheidstoespraak van Dirk Vansina, zoon van de peter van ons beeld Fred Vansina, was van zo een intens gehalte dat men het medevoelen in de zaal gewaar werd. (zie verder de integrale tekst van deze rede). Hij heeft dan ook familieleden die in het verzet zaten en de grootvader van zijn vrouw, Annick Dumalin, kwam ook om in Neuengamme. Ook de presentatie van het gedicht van Nederlands topdichter Remco Campert, wiens vader Jan eveneens in Neuengamme omkwam, werd door André Van de Putte op de juiste gevoelvolle manier voorgebracht. Wel verrassend voor velen die dachten dat deze "mijnheer André" alleen maar de lolbroek kon uithangen. Later was hij dan de vragensteller aan Paul Reekmans, die de bevrijding van Leuven en België aan de lijve had ondervonden. Het werd een realistisch gesprek temeer daar het doorging in het Leuvense dialect, zowel door de interviewer als door Paul Reekmans, wat er een typische dimensie aan toevoegde. Het zorgde voor een gemoedelijke sfeer en kwam de stijl van het verhaal ten goede. Ook de verhouding van de meisjes met de bezetters en bevrijders kwam aan bod. Dit werd vooraf door het koor voorgeschoteld met het lied "*Van in Duitsland werd onze Pier papa*", één van de leukere volkse oorlogsliederen uit de bundel van Meensel-Kiezegem'44.

Met "*It's a long way*" besloot het koor het eerste deel. Dapper meegezongen door het publiek was er daarna in de foyer de kans om al eens na te praten.

Na de pauze vertoonde de filmgroep "*Skoop Film en Video Leuven*" de documentaire prent "*De Bevrijding van Leuven*". De soms hallucinante beelden maakten van sommige straten onherkenbare ruïnes die aan recentere TV-beelden oa. van Kosovo deden denken.

Na een symfonische versie van de Brabançonne werd er nog heel lang nagepraat aan de tentoonstelling en e-mailadressen genoteerd om de belangstellenden blijvend op de hoogte te houden.

Toespraak van Dirk Vansina op 8 mei in Leuven

Er is al veel gezegd en geschreven, films over gemaakt, over het einde van de tweede wereldoorlog. En zeker naar aanleiding van de capitulatie van Duitsland 60 jaar geleden.

En toch kan er niet genoeg over gezegd en geschreven worden.

Toen het stationsplein in Leuven vernieuwd was, heeft een krant aan voorbijgangers gevraagd of het oorlogsmonument niet beter zou verwijderd worden omdat het niet meer paste bij het vernieuwde plein. En velen zeiden "ja". Het monument belemmert het zicht op het mooie plein. De oorlog is al lang voorbij. Is het niet tijd dat we dat vergeten?

Ik was geschokt door deze antwoorden.

Ik heb dan ook in de gemeenteraad gepleit om dit monument te restaureren en om de gruwel die zich daar heeft afgespeeld te blijven herdenken.

Gelukkig is dit ook gebeurd.

Ik ben blij dat ik als gemeenteraadslid een kleine bijdrage heb kunnen leveren in dit debat. Ik heb de oorlog niet meegemaakt. Maar in de familie uiteraard wel.

Twee voorbeelden:

Mijn grootvader vertelde er weinig over, kon er moeilijk over spreken.

Mijn grootmoeder al helemaal niet. Haar broer was weggevoerd naar Bergen-Belsen.

Omdat werd verkleet omdat hij een buurmanverzetstrijder onderdak bood.

Toen de geallieerden op komst waren, werd het concentratiekamp ontruimd en moesten ze verder trekken. Omdat hij aan een beek ging drinken, werd hij doodgeschoten. Enkele dagen voor het einde van de oorlog.

De grootvader van mijn echtgenote is tussen D-day en de capitulatie nog meegevoerd naar Breendonk en van daar naar Neuengame. Omdat hij verzetslui aan een vals paspoort hielp. Enkele dagen voor de bevrijding is hij gestorven. De grootmoeder van mijn echtgenote werd op haar 33e weduwe. Mijn schoonmoeder werd vaderloos. Dat is altijd zo gebleven. Vaak stellen wij ons de vraag hoe hun leven er had uitgezien als dit nutteloze niet was gebeurd? Het zijn vragen die al die tijd in het hoofd blijven zitten van mijn schoonmoeder en van mijn echtgenote.

Twee levens uit mijn omgeving die er totaal anders hadden kunnen uitzien. En er zijn miljoenen mensen in dat geval.

Er kan er niet genoeg over gezegd en geschreven worden.

Ook het stadsbestuur doet daar inspanningen voor.

De herdenkingspechtigheid gisteren. De foto's van het gebombardeerde Leuven tegen de gevels. En er rijpt het idee om volgend jaar de laatste jaars van de Leuvense middelbare scholen de mogelijkheid te geven met een delegatie naar Buchenwald te laten gaan.

Vele Leuvenaars zijn gestorven in Buchenwald. Er zijn pentekeningen, bewaard gemaakt door Leuvenaars. Daar wil men tegen volgend jaar een tentoonstelling over opzetten.

Dit is nog maar een denkpijpe. Er is nog geen beslissing genomen. Maar ik zal het voorstel zeker steunen.

Er kan er niet genoeg over gezegd en geschreven worden.

Maar het echte verhaal dan. Niet de verdraaide werkelijkheid.

Zo las ik onlangs in de krant dat sommigen de verantwoordelijkheid voor de uitroeiing van de joden mee bij de geallieerde troepen leggen. Doordat ze een totale oorlog wilden voeren tegen de Duitsers, wisten die niet meer wat gedaan met de joden. Die omstandigheden hebben, ik citeer: "helaas tot een definitieve oplossing – de Endlösung" geleid, aldus dat blad. Dit werd geschreven in 2005, zestig jaar later. Het is een illustratie dat wij nooit mogen denken dat het, zelfs zestig jaar later, voorbij is. Waakzaam blijven en aan onze democratische principes vasthouden is de enige garantie op vredelievende samenleving.

Er kan er niet genoeg over gezegd en geschreven worden.

Deze 8 mei blijven herdenken is een plicht en bekommernis.

Een plicht voor de mensen die niet meer zijn teruggekomen. Zij kunnen de gruwel niet vertellen. Wij moeten dat doen. De na-oorlogse generaties moeten verplicht worden na te denken wat voor zin hun dood had.

Een bekommernis voor hun naaste familie.

Door het te blijven herdenken, kunnen we misschien verhinderen dat het opnieuw gebeurt. Dan heeft hun zinloze dood en hun zinloos leed toch enige zin gehad.

Ik wens de stichting Meensel-Kiezegem '44 en de vaderlandslievende verenigingen te bedanken voor de grote inspanningen om deze gebeurtenissen te blijven herdenken.

Het zijn deze verenigingen die zorgen dat erover gesproken en geschreven wordt. Al 60 jaar lang.

Ik dank u.

Berichten na de herdenkingsreis.

Het contact met de leerlingen uit de Pestalozzi-schule was een voltreffer. Deze jongeren hebben dus het gedeelte van onze reis in Bremen en Farge meegemaakt. Hun reacties kregen we per e-mail toegestuurd en geven ze weer in een vrije vertaling.

Wij waren ontroerd.

Twee dagen vergezelde een klas van de Johan-Heinrich-Pestalozzi-Schule in Gröpelingen begin mei een groep verwanten uit Meensel-Kiezegem tijdens hun Herdenkingsreis door Bremen. De scholieren, meisjes en jongens van de 10de klas b (17-18jarigen), hebben in 't kort hun herinneringen hierover neergeschreven, wat hen ontroerde en hoe dit bezoek hen veranderd had. Wij danken Cornelia, Daniel, Jasmin, Kemal, Lucienne, Nicole, Sascha en Sven, dat zij ons hierin willen betrekken.

Lucienne, Cornelia: „Wij waren zeer onder de indruk van de Bunker Valentine, die reusachtig is. Toen we in de bunker gingen werd het zeer fris. Na de marineopslagplaats kwamen wij in het "ruïneel" van de bunker. Wat ons vooral fascineerde, iets wat ongelooflijk was, dat mensen zo een monsterlijk wangedrocht met eigen kracht moesten bouwen. Men zag nog een reusachtig gat waar een bom was ingeslagen. We konden ook nog een deel van de bom zien“

Jasmin, Kemal, Nicole: "Ons werd heel wat over de toenmalige verschrikkelijke gebeurtenissen van de tijd van de Nazidictatuur meegedeeld... Men kent zoiets alleen uit boeken, van school of van de televisie. Wanneer men dan werkelijk in zo een bunker staat en weet dat hier mensen gedwongen werden te werken dan heeft men zo een verschrikkelijk gevoel, dat men het zelfs niet meer beschrijven kan."

Sascha: " Daar zag ik die grote bommenkrater, die oude weg en toegang en stelde mij voor hoe het toen moest geweest zijn. Ik stelde mij voor hoe de mensen gepijnigd werden en als een machine moesten werken voor grootheidswaaninnige plannen, die tot niets dienden, praktisch nutteloos en zonder zin hebben zij daar gearbeid en zijn er gestorven."

Sven: „Ik vond de wijze waarop deze bunker is gebouwd zeer indrukwekkend omwille van het feit dat dwangarbeiders zoiets moesten maken. Het was ook zeer pijnlijk te horen hoeveel mensen bij deze bouw om het leven zijn gekomen... Deze bunker is een symbool van de verblindings van toen en dit mag nooit meer gebeuren... Als dit allemaal in de vergetelheid geraakt zal het weer gebeuren en om 's hemelswille mag dat niet weer."

Daniel: „Vandaar zijn we naar gedenkplaats Blumenthal gereden. Wij hebben mekaar de hand gegeven en hielden een minuut stilte terwijl we de Europese hymne hoorden."

Lucienne, Cornelia: „Wij waren zeer ontroerd toen we de Europese hymne hoorden en met de Belgen hand in hand stonden en enige minuten zwegen. Deze belevenis zullen we niet gauw vergeten.“

Sasha: „Bij mij ging dat ganse bezoek vrijwel onder de huid. Eigenlijk nam ik dat allemaal van bij het begin niet zo ernstig op, doch toen die groep kwam en wij met het programma startten, wist ik het : dit is geen scherts... Toen we dan bij onze laatste treurige plaats kwamen (een verder gelegen herdenkingsplaats) schaamde ik me voor mijn kleine grap die ik tussendoor gemaakt had... We namen mekaar bij de handen vast en als herinnering werd de Europese hymne gespeeld. Toen lachte niemand meer, zeker ik niet, ik die altijd grappen en grollen terzijde maakte."

Jasmin, Kemal, Nicole: "Wij hopen dat die Belgen niet bedroefd waren omdat we ons niet altijd gepast gedragen hebben.“

Daniel: " Ik vind het huiveringwekkend wat de Duitsers in de jaren 1939 tot 1945 gedaan hebben. Het ligt eigenlijk aan ons dat zoiets niet meer zal gebeuren“.

Sven: „ Er mag nooit nog zoiets gebeuren en zoals de woordvoerder van de Belgische groep gezegd heeft, het ligt aan de jeugd van nu dat zoiets nooit meer zal plaatsvinden. Men moet de jeugd van nu meer over die tijd van de jaren 1939-1945 informeren waardoor de verschrikking van die tijd niet in de vergetelheid geraakt.

Sasha: " Men kan hieruit slechts leren dat wij, jongeren de toekomst in handen hebben en alleen wanneer we verstandig zijn en oppassen kunnen wij zorgen dat zoiets nooit meer kan gebeuren."

Nog enkele opmerkelijke uitspraken uit Neuengamme(uit het Duits vertaald):

Lucille Eichengreen sprak ons toe tijdens de receptie van de senaat van Hamburg in de Westvleugel van de Klinkerwerke. Zij kwam uit Californië om als overlevende haar boodschap mee te delen.

"... De Gedenkstätte Neuengamme wens ik een niet aflatende stroom toe van jonge bezoekers, tevens een succesvolle werking tegen het Antsemitisme en de Vreemdelingenhaat. Wij, de overlevenden van de vervolging, zijn bereid bij deze zware arbeid te helpen, zolang we kunnen. Zoals de geëmigreerde Duitse auteur Hans Sahl zei: " Wij zijn de laatsten. Vraag ons uit!!!"

Uit de rede van burgemeester **Ole von Beust** (Hamburg) op de appélplaats:

"Wij staan hier op de gereconstrueerde appélplaats van het kamp Neuengamme. En wij horen het zwijgen van de tienduizenden doden, op dit kerkhof zonder graven.

Voor U, de overlevende, is deze dag een smartelijke terugkeer naar de plaats van verschrikking.

Glimpen van de herinnering brengen U terug: de eenzaamheid en apathie, het smachten en de angst, de honger en de dood, zij brengen onuitsprekelijk leed dat wij niet kunnen meten.

Met het nieuwe herinneringscentrum, dat wij vandaag openen, zetten wij ons gemeenschappelijk op de weg: om de "Zeitspuren" van Neuengamme te volgen - altijd weer -, om te treuren, te herinneren, te herdenken en te verwittigen. "

Hij haalde ook de woorden aan van Lucille Eichengreen over haar bevrijding uit Bergen-Belsen (na de buitenkampen van Neuengamme Dessauere Ufer en Sasel):

"Wij waren bevrijd. Eindelijk waren er tranen, was er lachen, waren er omhelzingen en ongecontroleerd zinloos huilen. De Engelsen keken ons zwijgend aan. In hun ogen, spiegelde zich de horror van het onbegrijpelijke, pure ontzetting stond op hun gezichten. Zij staarden naar menselijke wezens, vermagerd tot geraamtes, met brandende ogen en bevende stemmen.

"In 1978 zei ze in een interview: "Ik vraag me af of we iets geleerd hebben, of Duitsland iets geleerd heeft. Ik hoop het, maar ik ben er niet zeker van..."

Geachte mevrouw Eichengreen, geachte overlevende, wij hebben geleerd, wij willen nog (verder) leren. Daarom zijn wij vandaag naar Neuengamme gekomen. "

Victor Malbecq, voorzitter van de Nationale Vriendenkring Neuengamme en ondervoorzitter van de A.I.N. (Amicale Internationale Neuengamme):

"...Voor ons Belgen blijft Neuengamme daarentegen toch het belangrijkste Concentratiekamp.

- *Het eerste transport met politieke gevangenen en weerstanders verliet België op 22-9-1941 en kwam op 24-9 aan in Neuengamme. Van de 257 gearresteerden stierven er 202, zo ongeveer 80%.*
- *De laatste drie transporten verlieten België op 31-8 en 2-9-1944 en kwamen op 2 respectievelijk op 10-9 in Neuengamme aan.*

Van de circa 2500 in Neuengamme in totaal geregistreerde Belgische gevangenen stierven er ongeveer 2000, ongeveer 80%. Van de 500 die overleefden zijn er nog 35 in leven, waarvan er hier 13 aanwezig zijn, waarvan de jongste 78 jaar oud is.

Wij zijn vergezeld van 120 wezen, die hun vader in Neuengamme verloren, evenals verwanten van de families, waaronder meer dan 30 personen uit het dorp Meensel-Kiezegegem. Eveneens aanwezig zijn 50 scholieren uit drie klassen van de stad Anderlecht, welbekend uit de voetbalwereld. Pierre De Tollenaere, één van de vroegere inwoners, werd wegens sabotage op de appélplaats op 10-12-1944 opgehangen. Voor ons werd Neuengamme, zoals we het steeds gewent hebben, hét grote oord van herinnering en herdenking in gans Noord-Duitsland ..."

In de persmap kon men ook de aantallen vinden van de aanwezigen en overlevenden (tussen haakjes)per land. Wij geven enkele getallen mee:

- Australië: 2 (1)
- België: 205 (13) - waaronder 30 uit Meensel-Kiezezem
- Duitsland: 50 (5)
- Frankrijk: 440 (58)
- Israël: 18 (9)
- Nederland: 198 (9)
- Noorwegen : 49 (1)
- Polen: 61 (39)
- Rusland : 5 (5)
- Oekraïne: 57 (57)
- USA: 7 (5)
- **Totaal: 1.188 (242)**

Korte berichten:

Op woensdag 27 april waren we te gast in zaal "De Kring" in Zoutleeuw. Vele geïnteresseerden bekeken de onverkorte versie van de film "Meensel-Kiezezem'44". Ingeleid door Jan Laporte en René Luyten gaf Oktaaf Duerinckx een inleiding en er waren al vraagstellers. Tussen de kijkers was de weduwe van Raymond Vos, die terugkeerde uit Neuengamme, bekende dat ze het zeer moeilijk had , maar dat ze toch tevreden was dit gezien te hebben. De film werd hoog geapprecieerd en er werd nog een hele tijd nagepraat. Een positief resultaat alleszins en voor ons een echte voldoening .

Hagelanddag op 5 mei 2005: Tijdens deze Hagelanddag, die in een grote tent plaatsvond, kregen we in het Vredesmuseum enkele honderden bezoekers. Oktaaf en later Guido hadden dan ook de handen vol met het antwoorden op de vele vragen. Verwonderlijk was weer hoe weinig er nog geweten is over de zaak Meensel-Kiezezem. Dit bewijst dan weer welk groot nut dergelijke musea hebben.

Samenkomst Neuengammereizigers op zondag 19 juni 2005: Er was weinig volk opgedaagd voor de rommelmarkt en boekenbeurs en ook in de sauna van ons museum moesten we maar één rondleiding geven. In het "Karhuis" echter waren al de stoelen bezet met vooral de medereizigers naar Neuengamme. Marc Cauwbergs had een fototentoonstelling voorzien en op een cd waren de foto's ook te verkrijgen. De film van Willy Cockx werd eveneens vertoond. Deze zal door Tom Devos op DVD worden gemonteerd en is ook te verkrijgen. Onze reis krijgt stilaan een fantastische reputatie: dat bleek uit de interesse die al bestond naar volgend jaar (voor de negende maal en terug eind augustus)

Op één van de vergaderingen op het gemeentehuis van Tielt-Winge over de Oorlogsroutes en het boek met oorlogsverhalen uit de vier gemeenten deelden wij aan burgemeester Rudi Beeken mede dat we in 't vervolg elk jaar vier dagen zouden nodig hebben voor de Neuengammereis. Zijn antwoord hierop luidde: "Nu het vernieuwde Neuengamme en museum een feit is kunnen jullie hier niet meer onderuit. Alleen als voor het KZ Neuengamme heb je een volledige dag nodig en dan krijg je alles nog niet gezien. Feitelijk zou iedereen en zeker onze jeugd dat moeten zien."(Eerder vernamen we al dat de burgemeester een extra inspanning wilde doen om scholieren en studenten financieel een duwtje in de rug te geven bij een eventuele reis naar Noord-Duitsland met de Stichting Meensel-Kiezezem'44.)

Niet te vergeten:

Zondag 17 juli 2005 – Huize Hageland: Wij houden het karhuis open. Iedereen is weer van harte welkom. Vanzelfsprekend is er de mogelijkheid het museum te bezoeken, al dan niet met gids. Ook wordt gezorgd voor de nodige inkleding, de cd met foto's en dvd met beeldverslag van onze achtste Neuengammereis die tevens te verkrijgen zijn via onze website www.meensel-kiezegem44.be (Ook op zondag 21 augustus en 18 september houden wij ons ter beschikking, alleen in het museum.)

Zondag 7 augustus 2005 – Jaarlijkse Plechtigheid te Meensel-Kiezegem: De N.C.P.G.R. afdeling Meensel-Kiezegem nodigt iedereen uit vanaf 10u00 te Kiezegem voor een eucharistieviering en plechtigheid aan het monument met neerlegging van de bloemen. Daarna ook te Meensel, gevolgd door een receptie in het Ontmoetingscentrum Meensel-Kiezegem, aangeboden door het gemeentebestuur.

Van vrijdag 22 tot maandag 25 juli 2005 – Normandiëreis: Wie de hele geschiedenis van de landing in Normandië en 'operatie Overlord' wil kennen zal zeker deze unieke gelegenheid aangrijpen om ons te vergezellen naar Frankrijk. Deze vierdaagse reis met verblijf in het ***hotel Churchill in Bayeux, half-pension, gids en drinkgeld inbegrepen: € 310,- op rekeningnummer: 143-8594605-21 van Stichting Meensel-Kiezegem'44 vermelding Normandië. Verdere inlichtingen per telefoon en e-mail: Oktaaf Duerinx, oktaaf@meensel-kiezegem44.be en 016/35.52.32

Wij hebben sinds kort een website:

www.meensel-kiezegem44.be

*Neem zeker een kijkje en geef ons uw mening in het gastenboek.
Alle suggesties zijn welkom, wij zijn nog steeds aan het bijschaven.*

Inlichtingen en vragen bij:

Guido Hendrickx, Binkomststraat, 56 3391 Meensel-Kiezegem Tel 016/487878

René Cauwbergs, Glabbeeksesteenweg, 93 3390 Sint-Joris-Winge Tel 016/632460

Alfons Craeninckx, Heuvelstraat, 17, 3390 O.L.V.. Tielt Tel 016/634757

Oktaaf Duerinckx, Karekietenlaan, 30 3010 Kessel-Lo Tel 016/355232

Rudi Peeters, Kerkstraat, 85 3391 Meensel-Kiezegem Tel 016/635826 GSM 0496/259792

Alfons Vuchelen, Henri Dotremontstraat, 6 3320 Hoegaarden Tel 016/634955 GSM 0479/259792

Betty Vuchelen, Stoopkensstraat, 110 3320 Hoegaarden Tel 016/767936

Marc Cauwbergs, Binkomstraat 42 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/635854

Evrard Van Goidenhoven,

Tom Devos, Wingerstraat 12 3390 Sint-Joris-Winge, GSM 0495/033329

Ons helpen kan via rekeningnummer 149-0567841-75 "Stichting Meensel-Kiezegem '44"